

ปัญหาค่าเงินประเทศตลาดเกิดใหม่...อีกปัจจัยที่บั่นทอนกำลังซื้อในหลายประเทศ

โดย นางขวัญใจ เตชเสนสกุล

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

ในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมา เงินดอลลาร์สหรัฐเริ่มมีทิศทางแข็งค่าขึ้นจากกระแสเงินทุนบางส่วนที่เริ่มไหลกลับเข้าสู่สหรัฐฯ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากตัวเลขเศรษฐกิจล่าสุดของสหรัฐฯ ที่ปรับตัวดีขึ้นในทุกมิติ รวมถึงอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลของสหรัฐฯ ที่ปรับขึ้นมาอยู่ในระดับสูงสุดในรอบ 4 ปี ซึ่งการแข็งค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐดังกล่าว ทำให้เงินสกุลอื่นๆ เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลงถ้วนหน้า รวมถึงเงินบาทที่อ่อนค่าลงมาอยู่ที่ราว 31.70 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐในปัจจุบัน หรืออ่อนค่าราว 1.8% ในเวลากว่า 1 เดือนเมื่อเทียบกับช่วงปลายเดือนมีนาคม 2561

หากพิจารณาในภาพรวม การอ่อนค่าของเงินบาทดังกล่าวน่าจะส่งผลในเชิงบวกต่อเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะภาคส่งออก ที่ถึงแม้เงินบาทจะอ่อนค่าไม่มากนักเมื่อเทียบกับที่เคยแข็งค่าขึ้นมาในช่วงก่อนหน้า โดยเงินบาทเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2560 ยังคงแข็งค่าอยู่ราว 3% แต่อย่างน้อยก็ช่วยบรรเทาผลกระทบจากปัญหาเงินบาทแข็งค่าที่ผู้ส่งออกต้องเผชิญมากกว่า 1 ปี ได้ในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม กระแสเงินทุนที่ไหลกลับสหรัฐฯ อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่มีต่อประเทศเศรษฐกิจใหม่หลายประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและการเงินที่เปราะบาง ได้แก่ อาร์เจนตินา ตุรกี และบราซิล ซึ่งมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่คล้ายกันคือ มีทุนสำรองระหว่างประเทศในระดับต่ำเมื่อเทียบกับภาระหนี้ต่างประเทศ และประสบปัญหาขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเรื้อรัง ซึ่งถือเป็นปัจจัยเร่งที่ทำให้เกิดกระแสเงินทุนไหลออกเร็วกว่าประเทศอื่นๆ ทั้งนี้ ในช่วงเวลา 4 เดือน นับตั้งแต่สิ้นปี 2560 สกุลเงินของประเทศต่างๆ เหล่านี้อ่อนค่าลงแล้วมากกว่า 5% ขณะเดียวกัน ก็มีอีกหลายประเทศที่อยู่ในข่ายต้องจับตามอง เนื่องจากมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เปราะบาง และสกุลเงินเริ่มมีสัญญาณอ่อนค่าจากกระแสเงินทุนไหลออกแล้วเช่นกัน อาทิ ปากีสถาน อินเดีย แอฟริกาใต้ รวมถึงประเทศในกลุ่มอาเซียนอย่างฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย ด้วยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง ไม่ว่าจะเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศที่อยู่ในระดับสูง ภาระหนี้ต่างประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งยังเกินดุลบัญชีเดินสะพัดในระดับสูงมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้กระแสเงินทุนไหลออกและการอ่อนค่าของเงินบาทในช่วงที่ผ่านมาไม่ได้กระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเท่าใดนัก แต่ในระยะถัดไปจำเป็นต้องจับตามองผลกระทบที่อาจส่งผ่านมายังภาคส่งออกจากการที่หลายประเทศคู่ค้าของไทยกำลังเผชิญปัญหาเงินทุนไหลออกจนเริ่มกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและทำให้ค่าเงินอ่อนลงจนอาจกระทบต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคในประเทศเหล่านั้น ทั้งนี้ มูลค่าส่งออกของไทยไปยังตุรกีและปากีสถานล่าสุดในเดือนมีนาคม 2561 เริ่มหดตัว ขณะที่มูลค่าส่งออกไปยังอาร์เจนตินา บราซิล ฟิลิปปินส์ และแอฟริกาใต้ แม้จะยังขยายตัวต่อเนื่อง แต่ก็เริ่มชะลอลงมากเช่นกัน และหากกระแสเงินทุนไหลออกจากกลุ่มประเทศดังกล่าวยังไม่คลี่คลาย โดยเฉพาะอินเดีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และแอฟริกาใต้ ซึ่งถือเป็นตลาดส่งออกใหม่ที่สำคัญของไทยที่มีสัดส่วนรวมกันราว 10% ของมูลค่าส่งออกรวมของไทย ก็อาจส่งผลกระทบต่อภาคส่งออกของไทยในภาพรวมได้

เปรียบเทียบค่าเงินและเสถียรภาพด้านต่างประเทศ

	สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อทุนสำรองฯ	ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP	ค่าเงินเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ (31 ธ.ค. 60-1 พ.ค. 61)
อาร์เจนตินา	400%	-4.8%	อ่อนค่า 9.3%
ตุรกี	537%	-5.6%	อ่อนค่า 7.5%
บราซิล	147%	-0.5%	อ่อนค่า 5.6%
ปากีสถาน	526%	-5.2%	อ่อนค่า 4.2%
อินเดีย	122%	-1.5%	อ่อนค่า 4.2%
ฟิลิปปินส์	100%	-1.0%	อ่อนค่า 3.5%
อินโดนีเซีย	270%	-1.7%	อ่อนค่า 2.7%
แอฟริกาใต้	335%	-2.5%	อ่อนค่า 2.0%
ไทย	67%	+10.0%	แข็งค่า 3.0%

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย